

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PART PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2–3-ig.

Telefon: 14.

Az erdélyi magyar katholikusság válsága.

Történelmi időkét élünk, sorsfordulatokat, csak az a fájó és elkeserítő, hogy ezek a sorsfordulatok mind mélyebbre nyomják fejünket a bajba.

Legutóbb még azt is terhünk reájuk, hogyha Magyarországon felelős és felelőtlen elemek olyan nyilatkozatokat tesznek, melyek nem kellemesek a többségi nemzeteknek.

Tuszkok lettünk a saját hazánkban, a saját földünkön, akikkel bármit lehet tenni, hogyha az ellenfél nem „gutgesinnt” módon viselkedik többségi nemzetünkkel szemben. Maholnap bosszút kell kérnünk azért is, hogy élni merészkedünk.

Mindez fáj, fáj nekünk, de hát valahogyan bele tudnánk törődni még ebbe is, helyesebben meg tudnánk azt is érteni; de százszor inkább fáj, hogyha olyan helyről jön a megnevezés, az ostromlás, ahonnan nem vártuk, amely felsőbb hatalmat úgy képzelünk el, mint a csallhatatlanság szimbólumát. A vesénken keresztül a lelkünkig hat ez az ostromlás és méltán jajdulhatunk fel, hogy még ezt is meg kellett érnünk!

A napokban Szamosújváron ünnepi jubileumot ült hazai örménységünk. Világosító szent Gergely ünnepén az ottani örmény katedrális pár száz esztendő fennállásának ünnepét ülte.

Örömmünnepet akart ülni ezen a napon hazai örménységünk, azt gondolta, hogy Világosító szent Gergely világító szent lelke fel fogja világosítani az eltévelyedetteket, be fog világítani a legelrejtettebb sötétségbe is, hogy a felvilágosítás folytán áldás és béke honoljon minden szíveken.

És Világosító szent Gergely ünnepén elhalványodott a világosság, lőn még nagyobb sötétség és ezen a szent napon hazai örménységünk befelé siró szemekkel zokogott.

Szabadságot kínáltak neki, amelyet nem kért; fel akarták szabadítani abból a járomból, amelyet ő szívesen hordozott, amely járom csak mások szemeiben volt járom, neki pedig a férfias becsület és háládatosság megnyilatkozása volt.

A szent örömmünnepe így gyásznapra változott, amely hazai örménységünk szívét és lelkét felkorbácsolta. Ünnepelet örömmel nélkül és lelki meghasonlottsággal. Veszélyben látta ősi hitét, ősi tradícióit, becsületességét és háládatosságát jutalmát, amelyből férfias elkeseredettséggel és nyíltsággal csak egy kiutat talál magának: feláldozni hitét, tradícióit a becsület és háládatosság oltárán.

Nekünk, többi katolikusoknak, nem volt ezen a napon ünnepünk; mi

már régóta csak gyászolni tudunk lelkiéletünk meghasonlottságán. És nem szóltunk, és hallgattunk minden fájdalmunk dacára, mert hiszen azt hittük, hogy az utolsó percben is jóra fordulhat még minden. De bevégeztett és most Világosító szent Gergely ünnepén mi is Szamosújvárra zárandokoltunk, együtt gyászolni hazai örménységünkkel hitünket, csonttá izmosodott tradícióinkat, vak hitünket a csallhatatlanságban. És siró lelkünk, fájó szívünk mellett elvittük nekik baráti jobunkat, amellyel erős kézfogásban meg akarjuk nekik köszönni egyenes férfiaságukat; hogy ahogy jóban a barátaink voltak, úgy nem akarnak elhagyni elhagyatottságunkban sem.

Hogy továbbra is sorsközösséget akarnak velünk vállalni akkor, mikor nem adhatunk már nekik privilegiumokat, megkülönböztető megtiszteléseket, hanem ebben a nehéz sorsközösségben egyedül csak töviskoszorút.

Levett kalappal, zokogó lélekkel, de férfias elszántsággal mondjuk nekik: Áldja meg őket ezért az Isten!

Nem akartunk erről a nekünk annyira kínos és fájó kérdésről, a koncordátumról beszélni. A hazai örmény-

ség szamosújvári megnyilatkozása azonban beszélni késztet. Meg kell nyíltan mondanunk, hogy nekünk vállásunk csak egy van: élő lelkiismeretünk, amelyet parancsszavakkal kormányozni nem lehet. Hiszen még csak ez az egyedüli kincsünk, ami a miénk maradt. Ehhez hozzányulni senkit sem engedünk, ezzel csak kizárólag magunk rendelkezünk. A mi lelkiismeretünk „noli me tangere”, amelyhez hozzányulni büntetlenül nem lehet. A mi lelkiismeretünk és hitünk nem vásári portéka, amelyet nálunk és beleegyezésünk nélkül ajándékozgatni lehessen. Mi kifomáltuk magunkban a mi hitünket, amely csak szabadságban és nem rabszolgaságban élhet. Nekünk szabad levegő kell és addig megyünk, míg ezt a mi éltető elemünket megtalálhatjuk.

Hazai örménységünk, a ti lelki szabadságotok mellé mi is odavisszük a miénket! Kormányozzon továbbra is minket ez a szabadság, ezt adja meg nemcsak nektek, hanem nekünk is a ti védszentetek: Világosító szent Gergely!

Hazai örménységünk szamosújvári szabad lelke, ezt izenjük mi nektek!

Dr. Csiby Andor.

Lapos-havasunk ügye.

Ismeretes, hogy a békásiak egy újabb agrár kisajátítással, melyet az ottani vezetők adminisztráltak, birtokba vették a gyergyószentmiklósi közbirtokosságnak az agrár törvényben is biztosított mintegy 400 holdas havasát. Nemcsak, hogy birtokba vették és fegyveres erő védelme alatt legeltették, de a gyergyószentmiklósiak 33 drb marháját csordájukból kiválasztva, fogságba vitték Békásba s azokat mind a mai napig nem voltak hajlandók gazdáiknak visszaadni. Ugy érezzük, hogy az ingatlan tulajdon kihasználásához ingó jószág is kell, ők tehát mind a kettőt egyszerre megoldották. Így fest a dolog!

A gyergyóiak lótas-futására meglátogatta városunkat egy, a miniszteriumtól vizsgálatra kiküldött bizottság, mely a békásiak rokonszenve mellett a szentmiklósiak jogos igényét ismerte el a havasra s az állatok kicserélését.

Kolping szelleme.

Osváld Pál nagyváradi központi legényegyleti igazgató, szövetségi titkár, körutja alkalmával — melynek célja az összes egyletek meglátogatása — két nagyváradi legényegyleti tag kíséretében meglátogatta a gyergyószentmiklósi egyletet is f. hó 18-án. A nagy számban összegyűlt tagok lelkes, meleg fogadtatásban részesítették a rokonszenves, derék és munkaerjét teljesen az egyleti életnek szentelő igazgatót.

Az egylet nevében Nagy Elemér igazgató üdvözölte a látogatót, aki ezután tartalmas elő-

javasolta. Most a miniszterium dönt s ha nem csalódunk, mikorra beköszönt a tél, visszakapjuk Lapos-t visszkapunk 33 drb minta jószágot — jelöl annak, hogy jogainkat respektálták.

Hulldogál a nyári áldást hozó eső, virágillattal van tele Gyergyó — s míg az eső közé munkás székely nép verejtéke is vegyül, egy tisztultabb, megértőbb, egyenlő elbánásbani hitünk a virágillattal száll, száll — s csalódottan fog ránk szakadni a tél... melynek fagyos, kínzó voltát régen élvezzük. Hinnünk kell azonban, hogy a végén mégis csak győzni fog az igazság s azok, akik a becsületes békási népet erre a birtokfoglalásra birták, szégyenleni fogják, hogy két szomszédos község lakói között hosszú időre fájó sebet ütöttek, melynek behégesztéséhez megértő szeretet szükséges, mely az ő lelkükből hiányzik.

Gécsé.

adás keretében fejtegette a legényegyletek célját, hivatását: vallásos, jellemes, képzett iparosokat és kereskedőket nevelni vallásunk, fajunk és társadalmunk számára, ez az a cél, amelyet szemelőtt kell tartanunk. Meg kell alakítanunk a keresztény szakszervezeteket, hogy ezek révén tagjainkat munkához juttassuk. Nagy jövője van a katolikus legényegyleteknek, amelyek pár évtized alatt — mondhatni — gombamódra szaporodnak, átfogják az egész világot, hiszen eddig már 2000 megszervezett egylet van. Szociális téren nagy jelentőségük van, hiszen sok helyen jó ellátást, tiszta, egészséges lakást adnak minimális áron a tagjaik-

nak, így például Kölnben 500—600 mesterlegénynek. Szaktanfolyamokat rendeznek a tagok továbbképzésére. Az egész világot behálózó egyletek megkönnyítik a külföldi utazást, mivel minden tagot 2 napig teljesen díjmentesen lakással és élelemmel ellátnak. Az egyletek fejlődését nagyban előmozdítják sok helyen azok a bőkezű adakozók, mecenások, pártfogók, akik adományaikkal segítségére sietnek az oly fontos intézményeknek, melyeknek jelentőségéről a Szentatya ezt a kijelentést tette: „A legényegyletek fogják jobbra tenni a világot.” Kitartó, lelkes, egyetértő munkára buzdítja a tagokat, hogy így az egylet fejlődése előmozdittassék.

A „Legényegyleti induló” elneklése után Szabó György apát, egyházi elnök köszöni meg a látogatást, biztosítva arról a szövetségi titkárt, hogy mindig lelken viseli az egylet ügyeit.

A Gyilkostó és békási szoros vadregényes szépségeinek megtekintése után másnap tovább folytatták útjukat Csíkszereda felé.

A ditrói telekkönyvi átalakítás ügye.

Egyik mult számunkban megemlékeztünk a ditrói telekkönyvi átalakítás jelenlegi állásáról, helyesebben nem állásáról, s rámutattunk arra, hogy Ditró községnek ez a kérdése minden más kérdést megelőző fontos, életbevágó ügye.

Megemlítettük azt is, hogy a községi tanács f. hó 2-ikára (vasárnapra) ebben az ügyben népgyűlést is hívott össze, amely azonban ismeretlen okok következtében épen a községi tanácsból kiindulva elmaradt.

Ditró község lakossága nagy számban jelent meg a községházánál megtartandó népgyűlésre, amely már eklatánsan bizonyítja azt, hogy a lakosság is szeretné már látni az átalakítási munkálatok komoly bírósági megkezdését.

Annyit mindenesetre megállapíthatunk, hogy tagosítási iratoknak Budapestről történt hazahozatala óta már több mint két év telt el, amely idő alatt ebben a kérdésben semmi komoly lépés nem történt, s így a lakosság sem tudja, hogy tényleg komoly-e a községi tanácsnak a munkálatok megkezdése tárgyában megindított akciója, mivel ugyanez a tanács volt az, amely annak idején az iratok hazahozatala és az egész átalakítási munkálatok keresztülvitele céljából a vármegyei állandó választmány és prefektus által megalakított bizottságot, mint törvénytelen alakulatot feloszlattatta.

Ugy hírlik, hogy jelenleg a községi tanács most maga kérte a felsőbb hatóságoktól ugyanazon határozatok újra életbeléptetését, amelyeket annak idején ő maga semmisített meg s ugyanezen határozatok alapján akarja most már ő maga is lebonyolítani az egész átalakítást.

Ha most már így áll a dolog, joggal kérdezhetjük, miért kellett ezelőtt két évvel ezen határozatokat megsemmisíteni és az akkori bizottságot feloszlattatni, azt a bizottságot, amely az iratok gyors hazahozatalával komoly munkát végzett és amely már költségvetésileg is kidolgozta az egész átalakítás keresztülvitelét?

Ebből joggal nem következtethetünk egyébre, mint arra, hogy tisztán személyi momentumok játszottak közre a bizottság feloszlátásában.

Már pedig egy ilyen nagyfontosságú ügyben nem szabad, hogy személyi érdekek, vagy hiúságok érvényesüljenek, mert itt nem személyekről van szó, illetve annyiban igen, hogy az illető személyekben meg legyen a komoly elhatározás és akarat a kérdés megoldására, s hozzá meg legyen a kellő munkakészség is, — hanem közügyről, egy 10.000 főt számláló községnek létérdekéről, amely kérdést előbb-utóbb, de valamiképpen mégis meg kell oldani.

Erős akarat az elhatározásban, s erős kéz a keresztülvitelben, ez kell ide legelsősorban is, mert a szükséges pénzfedezet előteremtése sem olyan nagy nehézség, amelyet le ne lehetne győzni akkor, mikor maga a lakosság készséggel áldoz erre, igaz, hogy nem „adóügyi rendezés”, hanem „bíróági rendezés” céljából.

Egy ditrói.

A keresk. és iparkamarai választások.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának a Monitorul Oficial május 29-én kelt 114. számában megjelent hirdetménye szerint a kamarai igazgató választmány négy évi időtartamra leendő megválasztása f. év június 30-án lesz.

Szavazati joggal a választói listában véglegesen felvett választók bírnak, kik jogosultságukat szavazatuk leadásakor sajátkezűleg aláírt választói igazolvánnyal (carte de membru-val) kell igazolják.

A marosvásárhelyi kamara a választói igazolványokat kerülete három vármegyéjének prefektusaihoz f. hó 8-án küldte szét, kik azok további szétosztását községeik közigazgatási szervei által eszközlik.

Az érdekelteknek az igazolványok szétosztását illető érdeklődése annál is inkább kíváncsi, mert a vármegyék prefektusi hivatalai f. hó 25-ével az át nem vett igazolványokat a kamarához vissza kell származtassák, s amennyiben azok a választást megelőző napig történetesen nem érkeznek be, a kamarának nem lesz módjában azokat a hozzá fordulónak kiadni.

Amennyiben valaki — több foglalkozással bírván — tévedésből több választói igazolványhoz jutott, úgy az illető a választást megelőzőleg akár a kamaránál, akár a választási elnök-nél ki kell nyilatkoztassa, hogy szavazati jogát melyik minőségben kívánja gyakorolni.

A választói igazolvány a vidéken lakó választóknak lakóhelyüktől Marosvásárhelyre és vissza a választás napján ingyenes III. osztályú vasuti utazást biztosít.

A választás csak egy napig, reggel 8 órá-tól d. u. 6. esetleg 8 óráig fog tartani, s a Maros, Csik és Udvarhely vármegyéket magában foglaló egész kerületre nézve Marosvásárhelyen, a Pimária utca 1. sz. alatti kamarai épületben két szavazó csoportban fog lezajlani.

Az I. szavazó csoport helyiségében: a kamara székházának első emeletén levő nagy ülésteremben, a 11—11 tagot választó nagy és kis kereskedői-, a kamara székházának földszintjén az u. n. könyvtárhelyiségben felállítandó II. szavazási körletben pedig a 9—9 tagot választó két ipari kategória fogja gyakorolni választói jogosultságát.

A választás listák alapján történik és pedig külön-külön a kereskedelmi és ipari osztály mindegyik kategóriájára nézve. Mindegyik kategória jelöltjeit kizárólag ama kereskedő, vagy iparos tagok választják, akik az illető kategóriába tartoznak, s viszont mindenki is csak abban a kereskedelmi, vagy ipari kategóriában választható meg, amelyikbe a választói névjegyzék szerint tartozik.

A marosvásárhelyi kamara 40 tagu igazgató tanácsának 22 kereskedő és 18 iparos tagja lesz, s ebbe az igazgató tanácsba ugy Csik-, mint Udvarhely vármegye 8—8 taggal fogja képviseltetni magát.

Mint lapzártakor értesülünk, a kereskedelmi minisztérium az iparkamarai választásokat szeptember 29-ére halasztotta el.

A hadirokkantak felülvizsgálatának sorrendje f. év szeptember hó 11—29-én.

Közlöttük, hogy kitűzték a hadirokkantak felülvizsgálatának idejét. Ismételt felhívunk minden hadirokkantat, hogy ezen a felülvizsgálaton, amelyet Csikmegyében a csíkszeredai hadkiegészítő parancsnokságnál folyó év szeptember hó 11—29-ig tartanak meg, okvetlen megjelenjenek. A felülvizsgálatra vigyék magukkal az összes igazoló okmányaikat, kedvezményes vasuti igazolványaikat, valamint az illetékes községi előjáróságok által kiállított és az adóhivatalok által láttamozott igazolványaikat. A községi előjáróságok által kiállított ezen bizonyítványoknak tartalmazniuk kell az illető rokkant családi körülményeit, vagyoni helyzetét, foglalkozását és hogy az agrártörvény útján

mennyi kisajátított földet kapott. A rokkantak a felülvizsgálatra ingyenesen utazhatnak. A felülvizsgálatra vonatkozó rendelet minden hadirokkantnak alkalmat ad helyzetének tisztázására. Ezért felhívjuk a figyelmet, hogy azon mindenki jelenjen meg, azok is, akik valamelyes okból mind mai napig nem voltak rokkantnak nyilváníttva.

A gyergyói községek rokkantjainak felülvizsgálása a következő sorrend szerint történik a csíkszeredai hadkiegészítő parancsnokságon:

Szeptember 13. Gyergyóalfalu, Szárhegy.

Szeptember 16. Gyergyóújfal, Csomafalva.

Szeptember 17. Ditró.

Szeptember 18. Remete.

Szeptember 20. Gyergyószentmiklós.

Szeptember 23. Tekerőpatak, Vasláb, Kilyénfalva.

A tisztek és tisztihelyettesek felülvizsgálata külön rendelkezés szerint történik.

Mai képek...

Fene látott ily szertelen világot,
Mint amilyet a jelen kor kívágott...
Mintha minden fején állna, lábba hadonáz...
Nyomott agyból ferdült ajak, jót nem magyaráz!

Ha így tart, a mészárosok megjárják,
A húst nagyon, nagyon olcsón prédálják...
Nyereségül csak a bőr és fele hus marad...
A hentesnek tönkremenni nem szabad!

A „bótosok” nem bírják a sok adót,
Májernél is bukásnak oka volt...
Paszkol is már kiszorult a Fülöp portáru,
Ezután csak saját boltban, ha árul —!

A korcsmáros kollégáknak régen rossz,
Vendég után ásitózik az abrosz...
A zárórát mindenki a zsebében hordja,
Így apad le „Gyuribának” a gondja...

Az iparos kollégáknak nem kóser
Nyomor ellen a „munkakönyv” rossz óvszer...
A munkáért „mindjárt hozom” szóval fizetnek,
Iparukkal zálogházba mehetnek!

Rossz sorsa van manapság a gazdáknak,
Bár egymásnak mindég jókat kívánnak.
Olcsón adnak, drágán vesznek, s kész a deficit
Ma csak az él, aki okos egy kicsit —!

A „fásnak”, bár nem kemény a tenyere...
Arasz vastag, hófehér a kenyeré
Nála nem „disz”, szükséglet a fogpiszkálófa...
A fenyőfán minden terem, oly j—, Ofa...

Nagy szerencse a sok adóhivatal,
— Nem lesz többé szegényes a rovat...
Cimmel-ranggal szövi át a moly-ett szemfedőt
Dáriussá bővölve a szenvedőt...!

Marosvásárhely.

Angi Balázs.

HIREK.

— A Magyar Párt gyergyószentmiklósi invézó bizottsága f. hó 22-én, szombaton d. u. 6 órakor a Laurentzi termében ülést fog tartani, amelynek tárgysorozatán a helyi szervezet további kiépítése szerepel.

— A városi tanács állandó bizottsága folyó hó 21-én délután ülést tartott, amelynek tárgysorozatán különféle adminisztrációs ügyek szerepeltek. Az itt letárgyalt ügyek elfogadására a nagy tanácsot jövő héten fogják összehívni.

— Magyarok világkongresszusa Budapest. A mult évben történt még, hogy Lukács György dr. volt magyar miniszter felvette a Magyarok Világszövetségének gondolatát. Az erdélyi magyar sajtó figyelmét elkerülte ez a nagyjelentőségű hír. A nagyszabású terv úgy látszik a megvalósulás stádiumába lendül. A Magyar Nemzeti szövetség elnöke báró Perényi Zsigmond és dr. Ripka Ferenc, Budapest főpolgármestere állnak az élén annak a rendezőbizottságnak, amely ez év augusztus 29-én kongresszusra hívja a Földkerekség magyarjait. A cél a világban szétszórta élő magyarság között társadalmi, kulturális és gazdasági kapcsolatot létesíteni. A kongresszuson, az anyaországhoz viszonyítva, külföldi államok magyar egyesületei megkapták a meghívást. Eddig ezeröt száz külföldi magyar egyesület jelentette be részvételét. A jelentkezők nagyrészt amerikai egyesületek teszik ki. A magyarság mindenütt nagy lelkesedéssel foglalkozik a kongresszus előkészítésével.

— **Ügyvédi majális.** A csiki ügyvédi kamarában bejegyzett összes ügyvédek nagyszabású kirándulást terveznek f. hó 29-ikére a Gyilkostóhoz, amelyre vendégeül meghívta a csikszeredai törvényszék egész területéről az összes törvényszéki és járásbírókat a törvényszéki elnökkel együtt.

A csiki ügyvédek és bírók 29-én reggel érkeznek városunkba, ahonnan egy tea elfogyasztása után a gyergyói ügyvédekkel együtt vonulnak ki a tóhoz.

A gyergyói ügyvédi kar minden szükséges intézkedést megtett ahhoz, hogy az ügyvédi és bírói kar ezen találkozója minden tekintetben a legkellemesebb emlékeket hagyja maga után.

Amint Csikszeredából értesítenek és amint városunkból is halljuk, az ügyvédi majálison úgy Csikszereda, mint városunk társadalmából még sokan fognak résztvenni.

— **A gyergyótekerőpataki Önkéntes Tűzoltóegylet** gyönyörű selymzástól szerzett be, mely a héten lett kész.

Nehéz vörös selymen Szt. Flórián, a tűzoltóság védszentjének képe, melyet Szopos Sándor csiki székely híres festőművésznő készített és amelyet Ferenczy Ilonka iparművész helyezett el a zászlón nagyon szép kidolgozásban.

A selymzástól nehéz és sűrű aranyhímzés díszíti, amely szintén a Ferenczy Ilonka művészi ízlését és kezét dicséri.

A zászló egész kiállításában valódi művészi munka, mely dicséretére válik a tekerőpataki Tűzoltóegyletnek.

A zászló, rudjával együtt, hír szerint 22 ezer lejbe került, amely igazán nem sok ezért a művészi darabért.

Amint értesülünk, a Tűzoltóegylet zászlója ünnepélyes felszentelésére szép ünnepséget készít elő, amelyre városunkból is többen kimenni készülnek.

— **Róm. kath. cserkészifjúságunk** testi és lelki nevelése a legerőteljesebb tempóban megindult. Gergely Zsombor parancsnok, kit most szabadsága idejére Madaras István bankpénztáros helyettesít, nagy ügybuzgalommal és szeretettel indította be cserkészifjúságunk testi és lelki nevelését.

Minden nap hat óra után a cserkészotthonban rendszeres előadást tart nemcsak a cserkész körébe vágó minden szükséges tudnivalókról, hanem a nevelés során megtanítja őket a szakszerű pénztár- és könyvvizetésre stb. re is.

Gergely Zsombor a parancsnokság átvétele után nyomban hozzálátott az egyesület vagyoni ügyeinek megalapozásához, s már szép pénzügyösszeg áll az egyesület rendelkezésére, amelyből az egyesület szükséges felszereléseit fogják kipótolni.

— **Ipartestületünk Kulturosztyála** f. hó 16-án minden tekintetben kedves majális rendezett a Magasbükben, amelynek a mostani esős időben is szokatlan szép verőfényes nap kedvezett.

A majálison a zenét a Kulturosztyála zenekara szolgáltatta, amely már a téli teadélutánokon bemutatta ügyességét és ügybuzgalmát.

Ez a szakosztály, mely Novák Béla bádógos, kulturszakosztályi elnök vezetése és irányítása mellett folytonos aktivitásban van, a legteljesebb mértékben megérdemli elismerésünket.

— **A posta közleményei.** A pénzügyminisztérium újabb intézkedése alapján külföldi valutát tartalmazó, külföldre szóló pénzeslevelek a központi valutaosztály engedélye nélkül is postán küldhetők 70 ezer lej értékig, míg külföldre szóló pénzeslevélben belföldi pénzenek csak 10 ezer lej értékig küldhetők autorizáció nélkül.

— **Az emelések jegyében.** A dohány és adóemelések után a kormány a postadíjakat is felemelni készül. Emelkedni fog a gyufa ára is, sőt a vasuti tarifa is, az államháztartás mérlegének egyensúlyozására. — Cseppet sem népszerű intézkedések...! Jobb volna ehelyett a háboruban és a háború után lopott vagyonokat, — ígéret szerint — megvizsgálni és alaposan megadóztatni. Ez népszerűbb politika volna.

— **A gyergyószentmiklósi püspöki leánynevelő intézet** óvodát, I—VII. osztályu elemi, 3 osztályu leánygimnáziumot bennlakással kapcsolatosan tart fenn. Felvételt f. év július 15-ig lehet folyamodni.

Felvételi kéresekhez mellékelendő: a születési anyakönyvi kivonat (állami), a múlt évi iskolai bizonyítvány és himlő újraoltási igazolvány.

Mindennemű kérés és levél a „Püspöki leánynevelő intézet” Igazgatósága Gheorgheni, jud. Ciuc címzendő. Az érdeklődőknek tájékoztatást készséggel küld az előjárásról. 3—2

— **Megszavazták az államsegélyt.** Ugyanazon minisztertanácsi ülés, mely az adó felemelését elhatározta, tudomásul vette a 25 millió államsegély engedélyezését a kisebbségi iskolák részére.

— **Az arany vándorlása.** Németország legújabbban 11 ezer kiló aranyat küldött természetben Amerikába, tartozásainak törlesztésére. Az óriási aranszállítmányt végig páncélszekrényekben vitték és páncélruházu katonák őrizték.

— **Amerikai tanár a Székelyföldön.** Dr. Southworth Franklin, a chicagói egyetem tanára és neje, akik együtt járnak be a világot s főképen néprajzi tanulmányokat végeznek, néhány napig vendégei voltak Székelyudvarhelyen régi tanítványuknak, Kiss Sándor unit. lelkésznek.

— **Mezőgazdasági kamara Udvarhelymegyében.** Udvarhelymegyenek eddig Nagyküllömegyével volt közös mezőgazdasági kamarája. Most külön választották a két megye kamaráját. Az udvarhelymegyeiek jó reményekkel fogadták a minisztérium ilyen irányú döntését.

— **Értesítés.** A nagyváradi róm. kath. iparos tanonc Otthonba szívesen felvesznek magyar katolikus növendékeket, kiket ott megbízható iparosokhoz helyeznek el, róluk atyailag gondoskodnak. 12—15 éves fiúk jelentkezhetnek a plebániahivatalban július végéig.

Szabó György, apát, plebános.

— **Észak-, Dél-Amerikába és Franciaországba nem adnak utlevélet.** Az illetékes minisztérium rendeletet adott ki, amely figyelmezteti a kivándorolni szándékozókat, hogy Kanada, Egyesült Államok, Brazília és Franciaország területére nem adnak ki utlevéleket az ezen területeken uralkodó kedvezőtlen munkaviszonyok miatt. Az Egyesült Államok területére évenként mindössze 300 egyénnek adnak kivándorlási engedélyt. Tekintettel, hogy az amerikai konzulátuson tulnyomó a jelentkezők száma, a miniszteri rendelet óvja és figyelmezteti a jelentkezőket a hiábavaló idővesztéstől és kiadásoktól.

— **Autóbuszjáratunk** még egy autóbuszszal bővült ki, a tölgyesi Dobrea Demeterével; így most már két autóbuszjárat bonyolítja le a Gyergyószentmiklós—tölgyesi utvonat.

Az egyik autóbusz indul Tölgyesről reggel 6 órakor, érkezik városunkba reggel fél 9 órakor; visszaindul d. u. 1 órakor. A másik indul Tölgyesről d. u. 4 órakor, érkezik városunkba este 6 órakor. Itt meghál és reggel 6 órakor indul vissza Tölgyesre.

Az autóbuszjárat a nyári menetrend beállításával, tehát f. hó 25-ike után ki fog bővülni a borszéki utvonallal is, ahonnan pontos időben fog csatlakozni az érkező és induló maroshévi vonatokhoz.

— **Autószerencsétlenség.** Majdnem végzetessé váló autószerencsétlenség történt f. hó 19-én Ditróban. A Transsylvania Bank előtt az uttest szélén álló autóból két megbokrosodott paripa teljes erővel beleszaladt. Az összeütközés oly erős volt, hogy az autóból az árokba zuhant s a lovak a földre estek. A lószekér rudja majdnem teljesen az autóból furódott s a szerencsés véletlennek tulajdonítható, hogy az autóban ülő utasokat fel nem nyársalta. Ugy az autóból, mint a szekér nagyobb rongálódást szenvedett. Tanulást vonhatnak belőle gazdáink, hogy lovaikat ne hagyják teljesen az uton magukra, mert hasonló dolgok sok kellemetlen ségnek s anyagi romlásnak is lehetnek előidézői.

— **Felhívás.** Bukarestbe utazó magyar tanárok, tisztviselők, diákok, akik a nyár folyamán a fővárosban akarnak tartózkodni, lakást kaphatnak június 20-tól szeptember 20-ig a magyar „Diákotthon”-ban III., Str. Leonida 25. szám alatt. Lakbér havi 1000 lej, hetenként 300, naponta 50 lej. Ugyanott napi koszt 70—80 lej.

Egyéni jelentkezés a ref. lelkészi hivatalnál Str. Stirbey Vodă No. 9 alatt. 2—2

* **Szőnyegkiállítás.** A „SULTANA” marosvásárhelyi szőnyegszövő-üzem felhívja a n. é. közönség figyelmét arra, hogy júl. 3., 4. és 5-én a Laurentzi szállodában szőnyegkiállítást rendez, amelyet bárki belépődíj és vételkötelezettség nélkül megtekinthet. Szívesen szolgál minden e szakmába vágó felvilágosítással, külső és belföldi anyagokkal.

* **Eladó 1 drb. ebédő kredenc** márvány lappal és 1 drb. 3 fiókos schublot. Arany János-u. 11. 3—3

* **Egy szalongarnitúra** olcsó áron eladó. Cim a kiadóban. 3

Az új menetrend.

Junius 25-én új menetrend lép életbe, melynek lényeges újítása, hogy Brassó felé és Brassó felől két közvetlen vonatunk lesz. A Gyimes felé való utazásnál Madéfalván át kell szállani, épp úgy az onnan Gyergyószentmiklós felé való uton is.

A Brassó—Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd között közlekedő 413. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról éjjel 2 óra 48 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 3 óra 05 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva—Brassó között közlekedő 412. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról reggel 6 óra 56 p.-kor, indul Brassó felé 7 óra 06 p.-kor.

A Galac—Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd között közlekedő 49. sz. gyorsvonat érkezik Gyergyószentmiklósról délelőtt 10 óra 33 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 10 óra 40 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva között közlekedő 426. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról délelőtt 11 óra 20 p.-kor, indul Madéfalvára 11 óra 53 p.-kor. Ennek a vonatnak Madéfalván csatlakozása van Gyimes felé.

A Brassó—Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd között közlekedő 411. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról délután 12 óra 30 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 12 óra 42 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva—Galac közt közlekedő 50. sz. gyorsvonat érkezik Gyergyószentmiklósról este 8 óra 13 p.-kor, indul Madéfalva felé 8 óra 18 p.-kor.

A Gyimes felől csatlakozással bíró Madéfalva—Gyergyószentmiklós—Székelykocsárd közt közlekedő 425. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról este 9 óra 26 p.-kor, indul Marosvásárhely felé 10 óra 10 p.-kor.

A Székelykocsárd—Gyergyószentmiklós—Madéfalva—Brassó közt közlekedő 414. sz. személyvonat érkezik Gyergyószentmiklósról éjjel 11 óra 24 p.-kor, indul Brassó felé 11 óra 34 p.-kor.

SPORT.

A marosvásárhelyi „Nimród” vadász egyesület dr. Földes György a „Vadász Ujság” főszerkesztője által alapított vándor díjért — egy hatalmas ezüst serleg — Marosvásárhely, Régen és Dicsőszentmárton vadász egyesületei között galamblovó csapatversenyt rendezett, melyen nagy küzdelem után első lett a rendező „Nimród” Vadász Egyesület, második a szászrégeni „Vadász Egyesület (Marosul), harmadik a dicsőszentmártoni Vadász Egyesület; az értékes díj e győzelemmel véglegesen a „Nimród” Vadász Egyesület birtokába jutott.

Jun. 16-án a marosvásárhelyi M. S. E. klubközi, meghívásos kárdesapát vívóversenyt rendezett, melyen a résztvevő egyesületek közül Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

első lett a kolozsvári Hagibor csapata, második a rendező M. S. E. Vásárhely csapata, harmadik a K. A. Ö. szintén kolozsvári csapat. A győztes csapat tagjai, a rendező M. S. E. nagy érdemt kapták. Ugy szintén az M. S. E.-ből legjobb vivója Szabó László és a K. A. C. legjobb vivója Losonczy Mihály. Pop Marian vezető bíró (alezredes Kolozsvárról) nagyon jó bíró volt.

A „Jiul” országhírű futball csapata szemképrázttal iskolajátékkal valóssággal lelépte — 8:0 arányban győzött — a helyi rendező M. T. E. csapatot.

Tennisverseny városunkban.

Folyó hó 30-án, vasárnap délután kezdődnek meg a dr. Benke-kupáért a küzdelmek. Ezuttal Kézdivásárhely és Gyergyó csapatai mérkőz össze erejüket. Tavaly a gyergyóiak fölényesen győztek Kézdivásárhelyen. A revansra nagyon készülő vásárhelyiek azonban az idén annál is inkább meglepetést hozhatnak, mert néhány kiváló játékos távollétében a gyergyóiak meghendikepelve állnak a starthoz. De így is a verseny kiváló sporteseménynek ígérkezik s arra már ezuttal is felhívjuk a sportkedvelő közönség figyelmét. Cigányzene és hideg buffetról is gondoskodik a vezetőség.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy jó nevelésű, 4, esetleg 3 kö-zéposztályt végzett ügyes fiut tanulónak teljes ellátással felvesz Lázár Péter és Fia cég Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. 3—2

Azonnali belépésre pénztárkezelés és egyéb irodai teendőknél jártas kisasszonyt keres helybeli favállalat. Román nyelv tudása szükséges. Cim a Sándory-nyomdában. 5

Fényképészeti cikkek állandóan raktáron Berkovitsnál Gheorgheni, Főter. 5—5

Kiadó üzlethelyiség! A Laurentzi Rudolf féle üzlethelyiség, Főter 8., f. év július hó 1-től kiadó. Értekezni Zárug Testvérek cég üzletében. 3—3

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

Zárug és Benes
fűszer-, üveg-, vaskereskedők
Szárhely. 3—2

Garantált sirkövek, márványsirkövek
állandó raktáron kaphatók

Barabás Gergely
kőfaragónál

Szárhelyen (Lázarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen épület és kriptaépítéseket
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlással, tervzéssel készséggel szolgálok. 52—31

30 év óta fennálló

legmodernebb anyaggal
villanyerőre berendezett
SÁNDORY

könyvnyomda és könyvkötészet
elvállal:

mindennemű nyomtatványt a legjutányosabb árszámítás és legkényesebb ízlést is kielégítő kivitel mellett.

Családi nyomtatványok, gyászlapok két óra alatt készülnek.

Ne rendelje meg addig nyomtatványait, amíg árajánlatot nem kér

Sándory Mihály

könyvnyomdájától
Gyergyószentmiklós.

Közigazgatási nyomtatványraktár. ::
Könyv-, papir- és írószerkereskedés.
Aragonit-diszmutárgyak.

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolesóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52—39

Szentképek Sándorynál.

Marosvásárhelyi Szanatórium
Részvénytársaság

felvesz:

sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel- és ideggyógyászati, bőrgyógyász, urológiai, fül, orr, gége, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket.
Röntgen, Quarz, Diathermia és egyéb fizikoterápiái kezeléseket.

Napi ápolási díj:

ellátással első osztályon 300 lei, másodosztályon 200 lei. 52—4

Mondhatnak, írhatnak, amit csak akarnak

a Singer varrógépek mégis a legjobbak.

Üzlet: Gheorgheni
Piața Reg. Maria 10.

A legmakacsabb **köhögést,** a kínzó **fulladást** és **rekedtséget** bámulatos rövid idő alatt megszünteti. A szájüreget desinficiálja s így a ragályos betegségektől megóvja

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszertárakban.

Ára 18 Lei. 52—20

Egyedüli készítő:

OSVÁTH

gyógyszertár Targu-Mureș.

Vigyázat! Csak bádogdobozban, tüdővédjeggyel valódi.

FIGYELEM!

Mielőtt a házát befedné,

kérjen cserépmintát

különböző gyárból. Mérje le a mintának a súlyát száraz állapotban külön-külön, tegye bele egy edény vízbe és hagyja ott 24 órán át, mindjárt rájön arra, hogy a

Hercules-cserép
a cserepek királya.

Mielőtt tőlünk rendel cserépet, törje el a mintánkat és meggyőződik arról, hogy a legtömöttebb s így a legtartósabb a mienk. A földgázal égetett cserép üvegkeménységűre van égetve, örökös és fagyálló fedőanyag.

Érdeklődésre szívesen szolgál előnyös árajánlással a 5—4

Gyergyói raktár: Szmuk Sándor
fatermelőnél.

Hercules cserépgyár
központi igazgatósága
Diciosánmartin—Dicsőszentmárton.

Képviseltek:
minden nagyobb
községben.